

**Základní škola a Mateřská škola
Blansko, Salmova 17**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY**

Blansko, srpen 2023

Obsah

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika a zaměření školy

2.1 Úplnost, velikost a vybavenost školy

2.2 Zaměření školy

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

3.2 Životospráva

3.3 Psychosociální podmínky

3.4 Organizace chodu

3.5 Personální a pedagogické zajištění

3.6 Spolupráce rodičů

3.7 Řízení přípravné třídy

3. 8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

3. 9 Podmínky pro vzdělávání dětí mimořádně nadaných

3. 10 Podmínky pro vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

4. Organizace vzdělávání

4.1 Charakteristika přípravné třídy

4.2 Zařazení do přípravné třídy

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu přípravné třídy

5.1. Dlouhodobé cíle Školního vzdělávacího programu přípravné třídy

5.2. Metody a formy

5.3. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

5.4. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

5.5. Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

6. Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.2 Vzdělávací oblasti

6.3 Klíčové kompetence

7. Evaluační systém a diagnostika dítěte

7. 1. Naplňování cílů programu
7. 2. Podmínky vzdělávání
7. 3. Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
7. 4. Práce pedagoga
7. 5. Autoevalace dětí
7. 6. Diagnostika rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě ZŠ

1. Identifikační údaje:

Oficiální název ŠVP:

Školní vzdělávací program přípravné třídy Základní školy a Mateřské školy Blansko, Salmova 17

Motivační název ŠVP:

ZDRAVÝ ROK, DO ŠKOLY SKOK

Předkladatel: Základní škola a Mateřská škola Blansko, Salmova 17

právní forma: příspěvková organizace

adresa: Salmova 17/1940, 678 01 Blansko

IČO: 49464213

IZO: 102007411

REDIZO: 600106179

email: info@zssalmova.cz

web: www.zssalmova.cz

Ředitel školy: Mgr. Josef Škvařil

tel.: 516499551

fax: 516499553

email: reditel@zssalmova.cz

Koordinátor programu: Mgr. Vlasta Ševčíková, Mgr. Kamila Nejezchlebová

ŠVP PT byl projednán na pedagogické radě dne 31. 8. 2023

Dokument byl schválen ředitelem školy dne 1. 9. 2023

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024

2. Charakteristika a zaměření školy

2.1 Úplnost, velikost a vybavenost školy

Základní škola Salmova se nachází v klidné části Blanska s velmi dobrou dostupností. V blízkosti je autobusová zastávka a obchod s potravinami. Před školou je velké parkoviště. V blízkosti se nachází rekreační oblast Palava, která je naší školou hojně využívána.

Škola je rozdělena na dvě části, ve kterých se nachází 1. a 2. stupeň, obě části jsou spojeny vstupní chodbou. Výuka probíhá od 1. do 9. ročníku, pro žáky s odkladem školní docházky je zřízena přípravná třída. V budově školy najdeme kmenové třídy a také odborné učebny. Jedná o učebnu cizích jazyků, chemie, fyziky nebo hudební výchovy. Součástí školy jsou dvě školní tělocvičny, oddělení školní družiny, školní dvůr a školní hřiště a zahrada školy.

Vzdělávání žáků probíhá v podnětném a příjemném prostředí. V každé třídě na prvním stupni je k dispozici koberec pro aktivity dětí a relaxační zóna. Pro relaxaci dětí jsou na chodbách umístěny žebřiny nebo stolní fotbal. Ke škole patří také altánek na školní zahradě, který je využíván k výuce v přírodě. Děti mohou využít také bufet školy.

Na druhém stupni jsou kromě kmenových tříd i samostatné odborné učebny fyziky a chemie, chemická laboratoř, učebna přírodopisu, učebna, multimediální učebna, učebny jazyků, pracovna výtvarné výchovy, učebna hudby, pracovních činností a keramická dílna.

K pohybovým aktivitám využívají žáci dvě tělocvičny a sportovní areál s fotbalovým hřištěm, běžeckou dráhou, doskočištěm a hřištěm pro volejbal, basketbal a tenisovým kurtem. Pro menší děti jsou v areálu školy připraveny dřevěné prolézačky na školním dvoře.

2.2 Zaměření školy

Základní škola pracuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání "Zdravá škola - škola pro život".

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Prostory určené pro přípravnou třídu poskytují dostatek místa pro hru a vzdělávání dětí. Je možné střídát činnosti dle potřeb dítěte a záměru pedagoga. Děti mají k dispozici koberec, na kterém probíhají činnosti a také každý lavici a židličku, která se přizpůsobí výšce dítěte a jeho vzrůstu.

Ve třídě se nachází také herna s různými hračkami, pro děti. Slouží jak k řízené činnosti dětí, tak volné hře a relaxaci. Součástí je také knihovnička, ze které je dětem předčítáno.

Děti z přípravné třídy mají k dispozici pomůcky jako např. logické hry, montessori hry, albi knížky, smart hry. Nástěnné obrazy přírody, pohádek, vyprávění. Dále projektor na promítání. Je možnost zapůjčení pomůcek z kabinetu 1. stupně.

Pro přípravnou třídu je zřízena šatna, kde si děti odkládají oblečení a přezouvají se.

Toalety jsou umístěny na chodbách blízko třídy. Jsou oddělené pro chlapce i dívky zvlášť a jsou označené obrázkem na dveřích pro snadnější orientaci. Ve třídě teče teplá i studená voda, rovněž tak i na toaletách. Ty jsou vybaveny toaletním papírem, mýdlem i papírovými ručníky. Jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Ve všech prostorách, kde se žáci pohybují je zajištěno dostatečné větrání a světlo.

Prostory zahrady, hřiště, tělocvičny i dvora jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem pohybové a relaxační aktivity a byly pro děti bezpečné.

Děti z přípravné třídy navštěvují školní družinu s ostatními žáky základní školy.

Záměry: rozšířit přípravnou třídu o hry na smyslové vnímání, montessori hračky.

Termín: duben 2024

3.2 Živospráva

V rámci podpory zdravé životosprávy mají děti možnost stravování ve školní jídelně, která připravuje plnohodnotnou a vyváženou stravu, škola je součástí Projektu Zdravá škola. Připravuje pro ně oběd s možností výběru ze dvou jídel.

Svačinu i pití si děti nosí z domu. Na informační schůzce, která probíhá vždy koncem června, je rodičům doporučeno, jak mají školní svačinky vypadat podle zásad zdravého stravování. Svačinka má obsahovat láhev s pitím, kterou si děti při slunečném počasí berou s sebou na venkovní aktivity.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, v denním programu je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku. Děti tráví každý den část výuky venku s pedagogem, jednou týdně navštěvují školní tělocvičnu, dále přilehlé prostory školy, školní dvůr a hřiště. S přípravnou třídou často využíváme rekreační oblast Palava v blízkosti školy. Zde je dětem umožněn dostatek pohybu a prostoru pro rozvoj a uspokojení jejich potřeb.

Záměry: Den zdraví.

Termín: květen 2024

3.3 Psychosociální podmínky

Vzhledem ke sníženému počtu dětí ve třídě je zajištěno pro děti klidné, motivující a respektující prostředí. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, je kladen důraz na jejich individuální potřeby, každé dítě má možnost dojit si během dne na toaletu, uspokojit své potřeby. Poskytujeme dětem možnost se ke všemu vyjádřit. Snažíme se dětem naslouchat a rozumět jim. Pracujeme s dětmi formou nabídky činností a děti si mohou vybrat. Dáváme dětem možnost spolurozhodovat. Nabízíme jim blízká témata. Pedagog vyhodnocuje dětské projevy, přiměřeně reaguje a dokáže ocenit snahu dítěte, vyvaruje se negativním hodnocením. V žádném případě dítě neshazuje nebo nezesměšňuje.

Dbá na pozitivní atmosféru ve třídě, stmeluje kolektiv. Promlouvá s dětmi, posiluje vztahy mezi dětmi ve třídě, přechází výskytu šikany nebo jiných sociálně patologických jevů. Ve vztazích s dospělými i mezi dětmi navzájem se projevuje důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora.

Záměry: Společně se třídou vytvořit pravidla třídy, dbát na jejich dodržování.

Termín: září 2023, vyhodnocení - prosinec 2023, březen 2024

3.4 Organizace chodu

Při výuce je dodržován pravidelný denní řád, který se přizpůsobuje měnícím se aktivitám i činnostem dětí. Činnosti v přípravné třídě nejsou řízeny školním zvoněním. Respektujeme individuální potřebu pohybu i odpočinku dětí, proto se řídíme každodenními potřebami dítěte a jeho aktuálním stavem.

Každý den zařazujeme zdravotně preventivní pohybové aktivity. Zabezpečujeme klidné zázemí (koutek soukromí). Zajišťujeme klid na činnosti, které vyžadují soustředění a pozornost. Nepřekračujeme vyhláškou stanovené počty dětí ve třídě.

Usilujeme o to, aby činnosti spontánní i řízené byly v denním programu pokud možno vyvážené. Děti mohou hru dokončit nebo se k ní vrátit. V programu se střídají aktivity klidové a dynamické. Děti mohou pracovat svým tempem. Činnosti jsou organizovány pro jednotlivce, skupinky a využíváme i frontální organizaci. Potřeby pro plánované činnosti jsou připravovány včas.

- 7:40 – 8:00

Příchod dětí do třídy, přivítání se. Konzultace s rodiči.

Sebeobsluha, hygiena spontánní hry dětí.

- 8:00 – 8:30

Společné přivítání. Komunitní kruh. Rozhovory s dětmi, nové zážitky, prožitky, opakování z předešlého dne, motivace dne.

- 8:30 – 9:00

Skupinová či individuální práce s dětmi.

- 9:00 – 9:30

Zdravotní cvičení, pohybové či taneční hry. Relaxace.

- 9:30 – 10:00

Sebeobsluha, hygiena, společná svačina

- 10:00 – 10:30

Skupinová či individuální práce s dětmi.

- 10:30 – 11:20

Pobyt venku (v případě příznivého počasí). Spontánní hry dětí.

- 11:20 – 11:40

Závěrečná rekapitulace dne, reflexe a sebereflexe dětí. Společná četba, relaxace.

Odchod domů nebo do školní družiny.

Záměr: V případě příznivého počasí, trávit čas venku, rozvíjet vnímání přírody a seznamování s městem, ve kterém žijeme.

Termín: školní rok 2023/24

3.5 Personální a pedagogické zajištění

V přípravné třídě vyučuje jeden pedagog s ukončeným vysokoškolským vzděláním. Pedagog spolupracuje s dalšími kompetentními osobami, speciálním pedagogem, výchovným poradcem, školním psychologem.

Je nápomocen rodičům při řešení výchovných a výukových obtíží, doporučuje logopedickou nápravu, grafomotorická cvičení, případně další cvičení a spolupráci s odborníky.

Záměry: absolvování grafomotorického kurzu

Termín: březen 2023/24

3.6 Spolupráce rodičů

Snažíme se získat důvěru rodičů. Usilujeme o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči. Jsme vstřícní, snažíme se porozumět a vyhovět potřebám jednotlivých dětí a jejich rodičů. Nabízíme rodičům možnost podílet se na dění v přípravné třídě.

Rodiče jsou pravidelně informováni o činnosti přípravné třídy a dění v přípravné třídě přes školní systém Edupage. Probíhají také konzultační hodiny pedagoga s rodiči.

Záměry: Dále rozvíjet spolupráci pedagoga s rodiči.

Termín: školní rok 2023/24

3.7 Řízení přípravné třídy

PT je součástí ZŠ a MŠ Salmova, Blansko 67801, příspěvková organizace. Je přímo řízena ředitelem školy. Pedagogický pracovník přípravné třídy je metodicky zařazen pod 1. stupeň. Úzce spolupracuje především s vyučujícími 1. tříd, se speciálním pedagogem a školním psychologem.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V přípravné třídě je snížen počet dětí. Je zajištěno osvojení specifických dovedností v rozsahu individuálních možností. V rámci spolupráce pedagoga ve třídě a speciálního pedagoga jsou na základě diagnostiky využívány kompenzační (technické a didaktické) pomůcky a hračky. Technologické pomůcky.

Je zajištěna zraková hygiena dítěte, bezpečné a stimulační prostředí.

V rámci speciálně pedagogické péče probíhají dechová cvičení, rytmická cvičení, rozvoj vizuomotoriky, nácvik větných stereotypů.

Speciální pedagožkou je zajištěn grafomotorický kurz pro děti s obtížemi v této oblasti.

Záměry: Individuální rozvoj dítěte

Termín: školní rok 2023/24

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí mimořádně nadaných

V rámci vzdělávání dětí mimořádně nadaných jsou školní aktivity dle potřeb a možností rozumně přizpůsobeny mimořádným schopnostem dětí a popř. doplněny nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí. Rozvoj dítěte by neměl být jednostranný a měla by být zajištěna pestrost a širší vzdělávací nabídky. Běžné aktivity dětí jsou doplňovány o další činnosti dle zájmu a mimořádných schopností, nebo nadání dítěte.

Využívány jsou různé kreativní pomůcky, technické pomůcky (např. tablety, elektronické stavebnice). Používány různé postupy jako například bádání, pokusy.

Záměry: Rozvoj nadání dítěte

Termín: školní rok 2023/24

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

Po příchodu dětí do školy je důležité zejména pomoci s adaptací na nové, jinojazyčné a mnohdy kulturně velmi odlišné prostředí. Tyto děti se potřebují cítit přijaté, zorientovat se v novém prostředí, cítit se bezpečně a co nejrychleji získat nové sociální vazby. Je třeba respektovat kulturu a odlišný jazyk těchto dětí.

Další podmínkou pro vzdělávání dětí s OMJ je navštěvování hodin českého jazyka a komunikace vedeného školní speciální pedagožkou a v hodinách formou cizojazyčné terminologie, také z učení vyjadřovat se k obsahu, používat ustálená slovní spojení a fráze.

Dále formou piktogramů, obrázků nebo jiných elektronických pomůcek.

Záměry: Spolupráce se školním speciálním pedagogem

Termín: školní rok 2023/24

4. Organizace vzdělávání

4.1 Charakteristika přípravné třídy

Přípravná třída byla zřízena na základě § 47 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), se souhlasem zřizovatele a Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

Přípravná třída je od školního roku 2015/2016 součástí Základní a mateřské školy Blansko, Salmova 17. Na ZŠ Salmova je 1 přípravná třída. Základní škola Salmova se nachází v klidné čtvrti Blanska s velmi dobrou dostupností. V blízkosti se nachází rekreační oblast Palava, která je naší školou a také přípravnou třídou hojně využívána.

Podle § 47 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona je možné přípravnou třídu otevřít pokud se v ní bude vzdělávat nejméně 10 dětí. V případě zařazení nižšího počtu dětí, je nutné povolení výjimky udělené dle §23 odst. 2 školského zákona zřizovatelem. Nejvyšší počet dětí v přípravné třídě je 15.

Do doby vyučování se počítá 20 hodin, rozdělených na kratší časové úseky. Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky a děti se neklasifikují.

V přípravné třídě vyučuje vysokoškolsky vzdělaný pedagog, který spolupracuje s ostatními pedagogy na 1. stupni a především s pracovníky školního poradenského zařízení a to speciálním pedagogem a školním psychologem.

K dokumentaci se používá elektronická třídní kniha systému Edupage. Vzdělávací program trvá 1 rok. Učitel vede pro každého dítě Portfolio dítěte přípravné třídy, vyhodnocení na konci školního roku, speciální pedagog a školní psycholog vypracovává Diagnostiku školní zralosti.

4.2 Zařazení do přípravné třídy

Do přípravné třídy jsou ředitelem ZŠ přijímány děti v posledním roce před zahájením školní docházky na základě žádosti rodičů a doporučení ze školského poradenského zařízení. Třída se otevírá s minimálním počtem 10 žáků. Vzdělávání probíhá v dopoledních hodinách v rozsahu 4 vyučujících hodin s celkovým počtem 20 hodin týdně. Docházka do přípravné třídy je bezplatná. V případě zájmu hradí rodiče pouze stravné ve školní jídelně - pokud dítě chodí na obědy; dále poplatek za školní družinu v případě, že školní družinu navštěvuje. Děti se řídí školním řádem a řádem školní jídelny.

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu přípravné třídy

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu byl vypracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

5.1. Dlouhodobé cíle Školního vzdělávacího programu přípravné třídy

Cílem ŠVP PT je vybudovat základy pro bezproblémový přechod dítěte do základní školy, snahou všech je dítěti co nejvíce usnadnit vstup do 1. třídy základní školy a připravit ho na tento důležitý krok v jeho životě. Vytvářet vhodné podmínky pro adaptaci na nové školní prostředí, překonávat stres z odloučení z domácího prostředí, vést jej k samostatnosti a postupné začleňování dítěte do prostředí, kde bude v budoucnu probíhat i jejich další vzdělávání a do nového školního kolektivu.

Hlavní cíle vycházejí z rámcových cílů RVP. Nezbytné je připravit dítě k následné školní docházce, rozvíjet jeho schopnosti, učení a poznání. Proto je kladen důraz na rozvoj komunikačních schopností, samostatné vyjadřování, porozumění čtenému textu a jeho interpretaci. Cílem je také rozvíjet hrubou i jemnou motoriku dětí tak, aby byly připraveny na grafický projev. Dále je našim cílem rozvíjet sluchové vnímání dětí, které je velmi důležité pro budoucí učení čtení v 1. třídě, trénovat časoprostorovou orientaci a základní předmatematické představy, zlepšovat paměť a posilovat pozornost dětí. Nemůžeme opomenout ani zrakové a hmatové vnímání, které se snažíme rozvíjet především nácvikem praktických činností.

Další významnou oblastí je osvojování základů hodnot naší společnosti. Vést je k úctě a respektování jak sebe samých, tak ostatních kolem nich. Důležité je tedy seznamovat děti s pravidly společenského chování, přivést je k vědomému dodržování pravidel, podporovat kooperaci v třídním kolektivu i kolektivu školy. Rozvíjet v nich a učit je vyjadřovat svoje pocity a názory, jak pozitivní tak negativní. Pěstovat pozitivní vztah k blízkému okolí a přírodě.

Pedagogové vedou děti k samostatnosti a sebeuvědomění. Je kladen důraz na rozvoj praktických činností, které vedou k rozvoji dítěte, ke zlepšování schopnosti sebeobsluhy, posilování sebevědomí, ale také na sebeovládání a přizpůsobení se měnícím se podmínkám.

Při práci s dětmi škola spolupracuje s rodiči, je s nimi v pravidelném kontaktu, informuje je o potřebě a poskytnutí speciálně pedagogické péče. Spolupracuje se školním

poradenským pracovištěm a školskými poradenskými zařízeními, s čímž jsou rodiče seznámeni.

Činnosti a znalosti, které by děti měly na konci přípravné třídy zvládnout:

Vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků

- Navazovat sociální vztahy, přijatelnou formou komunikovat, zapojovat se do činností ve třídě, zachovávat pravidla chování (poděkovat, omluvit se, neskákat dohovoru), porozumět běžným pokynům, samostatně plnit úkol zadaný učitelem, soustředit se na hru (nezabývat se ničím jiným), mít povědomí co je dobré a co špatné, chápat souvislosti mezi tím, co udělá teď a co později, přijmout úkol, vážit si práce druhých, samostatně se oblékat, obouvat, vázat tkaničky, stolovat, používat příbor, pomáhat dětem, neublížovat si navzájem, udržovat pořádek ve svých věcech, udržovat čistotu oděvu, umývat si ruce po použití WC a před jídlem, používat kapesník, uklízet hračky a pomůcky, mít radost z upraveného prostředí, projevovat kladné postoje v péči o přírodu.

Oblast jazyková a komunikativní

- Aktivně používat slovní zásobu, umět komunikovat, používat promyšlené otázky, vytvářet jednoduché odpovědi, mít povědomí o gramatické správnosti, mluvit zřetelně, srozumitelně v krátkých větách, vyřídít jednoduchý vzkaz, vyprávět vlastní prožitky, memorovat říkadla, recitovat krátké básně, soustředěně poslouchat pohádku, pochopit text, vytleskávat slabiky, rozlišovat, délku samohlásek, popisovat a řadit obrázky podle časové posloupnosti, vyprávět podle obrázků, dramatizovat pohádku (pomocí loutek, masek, maňásků), umět si prohlížet knihy, orientovat se v dětské knize, tvořit věty k obrázkům, neničit knihy ani časopisy, rovnat písmena z plastické hmoty do řádků, některá písmena poznat.

Předmatické představy, časoprostorová orientace

- Třídít předměty (zvláště podle vlastností), vytvářet různé konkrétní soubory, orientovat se v prostoru (před, za, nad, blízko, daleko vpravo...), porovnávat předměty (stejně, více, méně), poznat číselnou řadu přirozených čísel 1-5, počítat předměty v daném souboru (po jedné), vytvářet různé konkrétní soubory s daným počtem prvků, umět vyjádřit pořadí a počet, poznat geometrické tvary, skládat obrazce z geometrických tvarů, kreslit na čtverečkovaném papíru.

Rozvoj poznání

- Znat jméno a svou adresu, vyprávět o rodičích a sourozencích, o bytě a zařízení, orientovat se ve zvycích a tradicích, umět se chovat ve škole, získávat kladný vztah ke škole, orientovat se v okolí, bezpečně se chovat se na ulici, reagovat na světelné signály, orientovat se ve městě, okolo domu v ulici, v okolí školy, umět pozdravit, poděkovat, osvojit si základní společenská pravidla, pečovat o své zdraví, pojmenovat základní části těla, rozlišit pravou a levou stranu, orientovat se v ročních obdobích, všimnout si přírody kolem nás, poznat některé stromy, květiny, ovoce a zeleninu, vybudovat si vztah ke zvířatům, pozorovat práci dospělých, vytvořit si časové představy (včera, dnes zítra, ráno, večer, částečně dny v týdnu, roční období).

Tělesný rozvoj, rozvoj sebeobsluhy a estetického cítění

- Správně dýchat, rozlišovat zvuky hudebních nástrojů, rytmizovat říkadla, zpívat písně, vytleskávat rytmus, vyjadřovat se pohyby, rozlišit zpěv nahlas potichu, reagovat na pokyny začátku, seznamovat se s technikou hry na rytmické nástroje, reagovat na změnu rytmu, poslouchat hudbu, poznávat známé písně podle úryvku melodie, nacvičovat tanečky.
- Umět držet správně tužku i štětec, využívat plochu papíru (nahore i dole), rozeznat základní barvy, poznat i některé doplňkové barvy, kreslit na velkou plochu papíru, křídou na tabuli, kreslit houbou, pracovat s omalovánkami, dokreslovat obrázky, obkreslovat, kreslit i malovat na různé náměty, ilustrovat pohádku, vyzdobit pozvánku, vyzdobit vánoční přání, vystřihovat, nalepovat, vnímat odlišnosti různých tvarů a rozměrů, rozlišovat různé druhy čar (svislé, šikmé, rovné, vlnovky, smyčky), pozorovat obrázky, pěstovat cit pro úpravu a čistotu práce.
- Vytvořit si hygienické návyky, stolování a sebeobsluhy, skládat stavebnice, hrát si s korálky, tvořit z modelíny (mačkat, válet, hníst), bezpečně používat jednoduché pracovní nástroje, pracovat s papírem (stříhat, vystřihovat, vytrhávat, nalepovat, skládat), používat různé materiály a techniky, dodržovat stanovený postup při práci (sledovat pozorně zadání, dokončit započatý úkol, uklízet hračky a materiál, spolupracovat s ostatními, nerušit druhé v práci), plnit drobné úkoly ve třídě, rozvíjet

vůli, vytvořit si poznatky o významu práce, upevňovat kladný vztah k práci, šetrně zacházet s předměty.

- Správně držet tělo, respektovat pravidla, rozvíjet základní pohybové dovednosti, pohybovat se podle pokynů, napodobovat pohyb zvířat, orientovat se v prostoru, chodit po schodech, po lavičce, po jiném nářadí, vystupovat a sestupovat z žebřin, běhat, skákat, přeskakovat, skoky z místa, seskakovat na měkkou podložku, hrát s míčem, přetahovat se, držet rovnováhu, tančit, bezpečně si hrát na sněhu, plavat, jezdit na koloběžce, zdravotně cvičit.

5.2. Metody a formy

Vzdělávání v přípravné třídě vychází z individuálních potřeb a možností jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb specifických. Důraz se klade na prožitkové učení a nacvičování sociálních situací. Pedagog využívá přirozené touhy dětí objevovat nové poznatky a vhodnou motivací a kladným hodnocením podněcuje jejich touhu učit se. Využívá situací, které přináší život a děje v bezprostředním okolí, aby děti rozvíjely dovednosti tak, aby chápaly jejich smysl. Poskytuje dětem správné vzory chování. Podporuje jejich aktivity a vytváří prostor pro jejich nápady i hru. Využívá okolí školy k nácvičování každodenních činností. Děti navštěvují místní knihovnu, hasičskou a policejní stanici, farní zahradu, snaží se být součástí města, ve kterém žijí. Účastní se akcí 1. stupně Základní školy, např. různá divadla, koncerty, tvoření na vánoční jarmark, školní výlet.

Vedle řízených činností je tedy v přípravné třídě prostor i pro aktivity spontánní. Děti jsou vedeny ke kooperaci a spolupráci mezi sebou. K týmové práci, aby se naučily domlouvat a komunikovat mezi svými vrstevníky. Je kladen důraz na individualitu jedince. Pedagog přípravné třídy využívá různých logopedických cvičení a specifických pedagogických metod. Pedagog má také větší prostor pro individuální práci s dětmi.

Uplatňovány jsou metody odpovídající potřebám předškolního dítěte, kterými jsou zejména:

Kooperativní učení – učení založené na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných problémů a situací; učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, spolupracovat, pomáhat si, radit si, vyvíjet společné úsilí, kontrolovat a hodnotit společnou práci.

Situační učení založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné a praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, a tím lépe chápalo jejich smysl. Je kladen důraz na to, jak se žák v dané situaci cítil, na vyjadřování pocitů.

Spontánní sociální učení prostřednictvím přirozeného osvojování žádoucích způsobů chování a jednání přiměřených určité sociální situaci.

Projektové učení – žáci realizují různá týdenní témata a projekty, při kterých se naučí vzájemné spolupráci a komunikaci mezi sebou. Odpočinková činnost

Odpočinkové činnosti - klidové hry a klidové zájmové činnosti.

Příležitostné akce - mimo pravidelné činnosti patří mezi aktivity přípravné třídy také významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činnosti – slavnosti, výlety, přehlídky, návštěva kina, knihovny aj.

Hlavní vzdělávací formou je individuální vzdělávací činnost s dítětem, kterou doplňují didakticky zacílené činnosti realizované se skupinkou dětí. V nezbytných případech budou využívány také frontální činnosti.

5.3. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování cílů přizpůsobovat potřebám i možnostem dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními. Cílem je vytvoření takových podmínek, které vedou k rozvoji žáka, jeho výchově a vzdělávání a snaha o dosažení co největší samostatnosti a seberozvoji dítěte a jeho příprava k nástupu do 1. třídy základní školy.

Péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami koordinuje výchovný poradce. Jedná se o pedagogického pracovníka, který je vedením školy pověřen i komunikací se školským poradenským zařízením.

Pokud učitel zjistí během docházky obtíže výchovného či vzdělávacího charakteru dává podnět k sestavení Dohody o poskytování PO1 (odpovídající PLPP). Na jeho sestavení se podílí učitel přípravné třídy, výchovný poradce a školní speciální pedagog. V dohodě jsou popsány

potíže dítěte, stanoveny metody práce, způsoby hodnocení, případně organizace činnosti s dítětem. Učitel svolává schůzku se zákonnými zástupci dítěte. Přítomen schůzce je zákonný zástupce dítěte, učitel, případně speciální pedagog. Předmětem této schůzky je seznámení se s Dohodou o PO 1 a také s termínem jeho vyhodnocení. S dohodou jsou na poradách seznámeni i ostatní pedagogičtí zaměstnanci.

Rodičům může být nabídnuta návštěva Pedagogicko-psychologické poradny. Naše škola spolupracuje s PPP Nad Čertovkou, Blansko.

Další práce s dítětem pak vyplývá z doporučení a přiznaného stupně podpory, zejména:

V oblasti metod výuky

- Respektování individuality dítěte, jeho možností, tempa, psychického a fyzického rozpoložení
- Rozvoj vnímání (sluchového, zrakového, hmatového), pozornosti, paměti, řeči a komunikativních dovedností
- Rozvoj jemné a hrubé motoriky, uvolňovací cviky, grafomotorická cvičení
- Osvojení základních hygienických návyků a sebeobsluhy
- Slovní hodnocení, sebehodnocení a vyjádření svých pocitů, myšlenek, postojů

V oblasti organizace výuky

- Respektování pracovního tempa dětí
- Střídání forem a činností
- Dbát na odpočinek a relaxaci dětí
- Vzájemná spolupráce ve třídě

Dle doporučení PPP a žádosti zákonných zástupců žáka je písemně sestavován individuální vzdělávací plán (IVP). Při jeho sestavování se vychází z § 3 Vyhlášky 27/2016 Sb. a ze stupně přiznaného podpůrného opatření. Na jeho vytvoření se podílí výchovný poradce, učitel a školní speciální pedagog. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Sestavení konzultujeme s PPP. Přihlíží se i ke schopnostem žáka. S IVP jsou na informativní schůzce seznamováni zákonní zástupci, je podepsán písemný souhlas s IVP. Ze schůzky je sepsán výstup, který je podepsán všemi přítomnými na daném setkání. Při poradách informuje učitel i ostatní pedagogické zaměstnance. Naplňování IVP se vyhodnocuje zpravidla na závěr roku, vyhodnocení

konzultujeme s PPP, je s ním seznamován zákonný zástupce. Vyhodnocení je součástí Závěrečné zprávy jsou součástí portfolia dítěte.

Pokud je dítěti nebo dětem v rámci podpůrných opatření přidělen pedagogický asistent, spolupracuje velmi úzce s učitelem a výchovným poradcem, případně speciálním pedagogem. Podílí se i na tvorbě a vyhodnocení IVP, komunikuje se zákonnými zástupci dítěte. Náplň a rozsah činnosti vyplývá z rozsahu dle doporučení PPP a z § 5 Vyhlášky 27/2016 Sb.

5.4. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Rozpoznat mimořádné nadání žáka je dlouhodobý, a vůbec ne jednoduchý proces. Ten je v případě přípravné třídy o to těžší, že v této věkové kategorii často dochází k nerovnoměrnému a skokovému vývoji.

V případě možného nadání dítěte se vypracovává písemně plán pedagogické podpory (PLPP). Na jeho sestavení se podílí učitel, výchovný poradce a speciální pedagog. Zpracovává se pro oblasti, v nichž dítě vykazuje nadání. V PLPP jsou popsány charakteristiky dítěte, oblast, ve které projevuje nadání, stanoveny metody a formy práce s dítětem. Učitel organizuje schůzku se zákonnými zástupci dítěte. Předmětem schůzky je seznámení s PLPP a také s termínem jeho vyhodnocení. Toto vyhodnocení se provádí zpravidla do tří měsíců. Ze schůzky je sepsán výstup, který je podepsán všemi přítomnými na daném setkání. S PLPP jsou na poradách seznámeni i ostatní pedagogičtí zaměstnanci.

Pro podrobnější a kvalifikovanější rozpoznání mimořádného nadání využíváme služeb PPP Nad Čertovkou, Blansko.

Na základě doporučení PPP a žádosti zákonných zástupců je pro děti nadané či mimořádně nadané písemně sestavován IVP. Na jeho sestavování se podílí učitel, výchovný poradce a speciální pedagog. Vše je konzultováno s PPP. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP se zpracovává na rok, může být průběžně upravován. Tyto změny vždy musí být se souhlasem zákonného zástupce dítěte. Vyhodnocení se provádí ke konci docházky do přípravné třídy a je součástí Závěrečné zprávy.

5.5. Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti s nedostatečnou jazykovou vybaveností českého jazyka potřebují podporu od pedagoga ihned po vstupu do přípravné třídy. Pokud jejich rodiče nejsou schopni komunikovat v českém jazyce, ocitají se děti v situaci, kdy mohou být vyčleněni ze společnosti a třídního kolektivu.

Při práci s celou třídou je třeba brát na vědomí, že zde mohou být děti, které se učí češtinu jako druhý jazyk, věnovat jim zvýšenou pozornost, uzpůsobit tomu učební postupy a pracovní tempo jednotlivých žáků. Velmi přínosné a efektivní je zapojení celé třídy do snahy o zlepšení komunikace v našem jazyce. Děti by měli mít při nástupu do 1. třídy takové jazykové znalosti a vybavení, aby jim to umožnilo vzdělávání na běžné základní škole.

Pedagog v této problematice úzce spolupracuje se školním psychologem a speciálním pedagogem.

Při nástupu do PT bude ústě ověřena úroveň znalosti českého jazyka. V případě potřeby bude dětem zpracována Dohoda o poskytování podpůrných opatření 1. stupně.

6. Vzdělávací obsah

ŠVP se skládá z pěti tematických okruhů, kdy každý v každém okruhu jsou začleněno všech pět oblastí vzdělávacího obsahu. Okruhy jsou vybrány na základě ročního období, témat, která jsou pro daný čas aktuální.

Každý okruh má svá podtémata, která jsou zařazována průběžně během školního roku podle daných svátku, aktuálních témat, času a prostoru, také dle ročního období. Je třeba brát neustále na vědomí individualitu každého dítěte a jeho pracovní tempo. Dle toho volí pedagog daná podtémata a konkrétní činnosti.

Snažíme se co nejvíce o prožitkové učení, tudíž jsou dětem nabízeny hlavně praktické činnosti, činnosti na rozvoj hrubé a jemné motoriky a je kladen důraz na pobyt venku na čerstvém vzduchu v rámci každého podtématu.

Během činnosti je třeba sledovat pokroky dětí, činnost přizpůsobit jejich pracovními tempu a nezapomenout na dohodnocení daného tématu a sebehodnocení dítěte.

6.1 Integrované bloky

- 1. Poznáváme jeden druhého (září)**
- 2. Co vykouzlí podzim (říjen, listopad)**
- 3. Těšíme se na Vánoce a zimní radovánky (prosinec, leden, únor)**
- 4. Haló, je tady jaro (březen, duben)**
- 5. Voláme léto (květen, červen)**

V těchto pěti integrovaných blocích jsou činnosti rozvrženy do pěti základních vzdělávacích oblastí dle RVP PV

6.2 Vzdělávací oblasti:

- 1. Poznáváme své kamarády a školu**
- 2. Příroda kolem nás**
- 3. Žijeme zdravě**

4. Tradice a zvyky

5. Svět kolem nás

Poznáváme své kamarády

Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů k druhým lidem, přizpůsobení se dennímu režimu, vědomé dodržování pravidel

Očekávané výstupy

Dítě

- navazuje kontakty s dospělým, překonává stud, komunikuje s ním vhodným způsobem, respektuje ho
- přirozeně a bez zábran komunikuje s druhým dítětem
- si uvědomuje svá práva ve vztahu k druhému, přiznává stejná práva druhým a respektuje je
- uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých, je aktivní i bez jejich opory
- rozhoduje o svých činnostech
- prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí, snaží se ovládat své afektivní chování
- spolupracuje s ostatními
- chápe, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, ve škole, na veřejnosti
- zvládne prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- zvládne sebeobsluhu
- zvládne jednoduchou obsluhu a pracovní úkony, udržuje pořádek
- pochopí, že každý má ve společenství dvou roli, podle které je třeba se chovat
- chová se na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlení se do třídy a zařadí mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumí běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- zachází šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami
- orientuje se v novém prostředí – škole, školní zahradě, tělocvičně
- pojmenuje to, co ho obklopuje
- popíše situaci skutečnou i podle obrázku
- formuluje otázky, odpovídá na ně
- naslouchá druhým, vyčkává, až druhý dokončí myšlenku, sleduje obsah sdělení
- rozlišuje některé symboly (používané ve škole i na ulici), porozumí jejich funkci

- chápe prostorové pojmy
- uvědomuje si vlastní samostatnost, zaujímá vlastní názory a vyjadřuje je
- v situacích, kterým rozumí, ovládá svoje city
- respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímá zdůvodněné povinnosti
- uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- chápe, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat,
- jedná na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlení se do třídy a zařadí se mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- orientuje se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- osvojí si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou mu blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- všímá si změn v nejbližším okolí

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvíjení fyzické a psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika

- rozvíjení řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující vyjádřit své pocity a dojmy
- získání schopností záměrně řídit svoje chování
- získání relativní citové nezávislosti

Dítě a ten druhý

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvíjení komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- vytváření sociální citlivosti a tolerance

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet ke třídě, rodině a ostatním dětem a přijímat základní hodnoty v tomto společenství
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivní vztah k němu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a s lidmi

Podtémata

Spolužáci – kamarádi

Naše škola

Prohlídka školy

Třídní a školní pravidla

Vzdělávací nabídka

- běžné verbální a neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem a dospělým
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují
- společenské hry zaměřené na seznámení s novými kamarády, novým prostředím
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů související s denním režimem a chodem v nové třídě
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru školy, školní zahrady i bezprostředního okolí
- činnosti zaměřené na poznávání třídy, školy a jejího blízkého okolí
- společné setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému (půjčit hračku, střídat se, pomoci)
- aktivity vlastní pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí, spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití
- hry zaměřené na poznávání různých společenských rolí
- vycházky do blízkého okolí, aktivity zaměřené na získání základní orientace v okolí bydliště i v budově školy

Příroda kolem nás

Osvojení jednoduchých poznatků o světě a životě, vytvoření povědomí o přírodním prostředí a přírodních jevech, o rozmanitosti vývoje a neustálých proměnách, charakterizování ročních období. Poznávání a pojmenovávání zvířat, seznamování se s jejich základními vlastnostmi.

Očekávané výstupy

Dítě

- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů (sluchově rozlišuje zvuky a tóny, zrakově rozlišuje tvary a jiné specifické znaky, rozlišuje vůně, chutě, vnímá hmatem apod.)

- zvládá pracovní úkony (práce na zahradě)
- učí se nová slova, aktivně je používá, ptá se na slova, kterým nerozumí
- projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, sleduje film
- vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, postřehuje, všímá si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost
- nalézá nová řešení nebo alternativní k běžným
- vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívá zkušeností k učení
- postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí
- prožívá radost ze zvládnutého a poznaného
- chápe elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientuje se v prostoru i v rovině, částečně se orientuje v čase
- zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslí, používá barvy, modeluje, konstruuje, tvoří z papíru, tvoří a vyrábí z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- má povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek ve svém okolí
- vnímá, že svět přírody má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – má povědomí o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- má povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomuje si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímá si nepořádků a škod, upozorní na ně
- pomáhá pečovat o okolní životní prostředí (dbá o pořádek a čistotu, nakládá vhodným způsobem s odpady, stará se o rostliny, spoluvytváří pohodu prostředí, chrání přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika

- osvojování si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj schopností a dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

Dítě a ten druhý

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- osvojování si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Podtémata

Přichází podzim

Zvířata v lese

Stromy jdou spát

Ovoce a zelenina

Příroda se ukládá k zimnímu spánku

Zima čaruje

Příroda na jaře

Zvířata a jejich mláďata

Vítáme léto

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, náčiním a materiálem
- konstruktivní a grafické činnosti
- sledování rozmanitostí a změn v přírodě (přírodní jevy a děje, rostliny, krajina, podnebí, počasí, roční období).
- pouštění draků
- vycházky a výlety do okolí
- drobná práce na školním pozemku (pomoc při jarním úklidu)
- sběr přírodnin (šišek, kaštanů, větviček)
- sušení listů, květin
- poznávání stromů v okolí, rostlin, ptáků a zvířat
- vyrábění z přírodnin – listů, šišek, kaštanů...
- experimenty s různými druhy materiálů
- péče o květiny ve třídě
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, slovní hádanky
- vyprávění podle obrázků i poslechu

- poslech čtených, či vyprávěných pohádek
- hry zaměřené na rozlišování zvuků
- prohlížení a „čtení“ knížek
- samostatný slovní projev o zvířátku
- přednes, recitace
- pozorování přírody v různých prostředích (louka, les, školní zahrada, pole) a v různých ročních obdobích
- hry s ekologickou tematikou
- hry zaměřené na trénování paměti
- hry i praktické úkoly procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých variant a možností (pokusy se sněhem a ledem, vodou)
- pěstitelské činnosti, ošetřování a pěstování květin
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, objevování)
- péče o ptáky v zimě

Žijeme zdravě

Zlepšování tělesné zdatnosti i pohybové a zdravotní kultury dětí, učení sebeobsluhy, zdravým životním návykům a postojům, rozvoj pohybových a manipulačních dovedností.

Očekávané výstupy

Dítě

- zachovává správné držení těla
- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla
- vědomě napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobí jej podle pokynu
- zvládá sebeobsluhu, uplatňuje základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (stará se o osobní hygienu, přijímá stravu a tekutinu, umí stolovat, postará se o sebe a své osobní věci, obléká se, svléká, obouvá apod.)
- pojmenovává části těla, některé orgány (včetně pohlavních), zná jejich funkce, má povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí; chová se tak, aby v situacích pro ně běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- má povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

- vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluví se slovy i gesty, improvizuje
- užívá telefon
- postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí
- úmyslně si zapamatuje a vybavuje
- vyjádří souhlas i nesouhlas, řekne „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítne se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy), orientuje se v prostoru i v rovině, částečně se orientuje v čase
- uvědomuje si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- zorganizuje hru
- přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovná se s ním, učí se hodnotit svoje osobní pokroky
- vyvine volní úsilí, soustředí se na činnost a její dokončení
- odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná
- spolupracuje s ostatními
- dodržuje herní pravidla
- brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádá druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- dodržuje pravidla her a jiných činností, jedná spravedlivě, hraje fair
- uvědomuje si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítá společensky nežádoucí chování, chrání se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbá se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zvládá běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a ve škole opakují, chová se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a má povědomí o tom, jak se prakticky chránit (ví, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- porozumí, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobuje se běžně proměnlivým okolnostem doma i v přípravné třídě

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet ke třídě, rodině a ostatním dětem a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Dítě a svět

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Podtémata

Poznáváme svoje tělo

Nemoci a bacily

Zimní sporty

Zuby, zoubky

Složky IZS

Bezpečné chování na silnici a na chodníku

Letní a sporty

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení)
- základní gymnastické cviky
- míčové hry
- sáňkování a jízda na bobech
- zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, balanční, relaxační...)
- jednoduché samoobslužné a pracovní činnosti v oblasti osobní hygieny...
- dramatické hry směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí, chování v krizových situacích
- hraní rolí v dopravních situacích, při setkávání s cizími
- čtení příběhů s tematikou ochrany zdraví a předcházení úrazům
- vyprávění dle obrázků, případně dle skutečné situace
- hry s lékařským materiálem
- práce s obrázkovými encyklopediemi
- společné diskuse, rozhovory
- vyřizování vzkazů a zpráv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel
- spontánní hry
- hry s poznáváním symbolů, piktogramů
- vycházky s motivací odhalování rizik v okolí školy, dopravní situace
- třídění a poznávání geometrických tvarů
- pracovní listy na trénování před matematických představ
- logické řazení dějů dle obrázku, převyprávění děje
- hry zaměřená na řemesla, s různými pracovními činnostmi
- výtvarné činnosti ztvárňující témata zaměstnání, volný čas
- praktické ukázky varující před možnými nebezpečími
- využívání přirozených podnětů z okolí

Tradice a zvyky

Vytváření základů estetického vztahu ke kultuře a umění, tradice, zvyky, rozvíjení řečových dovedností.

Očekávané výstupy

Dítě

- zachovává správné držení těla
- koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladí pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobí jej podle pokynu
- ovládá dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem
- ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku (zachází s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zachází s

grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zachází s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

- zachází s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči
- domluví se slovy i gesty, improvizovat
- porozumí slyšenému (zachytí hlavní myšlenku příběhu, sleduje děj a zopakuje jej ve správných větách)
- naučí se z paměti krátké texty (reprodukuje říkanky, písničky, pohádky, zvládne jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sleduje a vypráví příběh, pohádku
- chápe slovní vtip a humor
- sluchově rozlišuje začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvoří jednoduchý rým
- pozná a vymyslí jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sleduje očima zprava doleva
- rozvíjí, zpřesňuje a kultivuje smyslové vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvíjí paměť a pozornost, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvíjí a kultivuje představivost a fantazie
- rozvíjí tvořivost (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- prožívá radost ze zvládnutého a poznaného
- přijímá pozitivní ocenění
- uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- těší se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytí a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- porozumí běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- spolupracuje s ostatními
- respektuje potřeby jiného dítěte, dělí se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí si úkol s jiným dítětem apod.
- adaptuje se na život ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímá základní pravidla jednání ve skupině, podílí se na nich a řídí se jimi, podřídí se rozhodnutí skupiny, přizpůsobí se společnému programu, spolupracuje, přijímá autoritu) a spoluvytváří v tomto společenství prostředí pohody

- vnímá umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchá, sleduje se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotí svoje zážitky (řekne, co bylo zajímavé, co jej zaujalo)
- zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívá píseň, zachází s jednoduchými hudebními nástroji, sleduje a rozlišuje rytmus)
- má povědomí o širším společenském, věcném, kulturním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- všimá si změn a dění v nejbližším okolí

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- učit poznávat sebe sama
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvíjení a kultivování mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvíjení řečových schopností, jazykových dovedností a kultivovaného projevu

Dítě a ten druhý

- rozvíjení interaktivních a komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Podtémata

Svatý Václav

Svatý Martin

Advent

Přichází Mikuláš

Vánoční zvyky

Tři králové

Masopust

Den Země

Velikonoční svátky

Čarodějnice

Svátek maminek

Den dětí

Vzdělávací nabídka

- smyslové, hudební a hudebně pohybové hry
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- hudebně pohybové hry a činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- přípravy a realizace společných slavností (vánoční, velikonoční výzdoba, besídka)
- činnosti zaměřené na podporu tvořivosti, představivosti, rozvíjení fantazie (výroba dárků, pečení vánočního cukroví, zdobení stromečku...)
- aktivity přibližující dětem rozmanitost kultury a seznamující přirozeným způsobem s tradicemi a zvyky vánočního období (vánoční atmosféra, rodinné vztahy)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- přednes, recitace, dramtizace, zpěv
- příprava a realizace společných slavností (kulturní programy, slavnosti v rámci zvyků a tradic Velikonoc)
- zdobení velikonočních kraslic, pletení pomlázek, pečení velikonočního cukroví
- výroba karnevalových masek

- příprava karnevalového odpoledne – příprava a realizace společných zábav a slavností.
- praktická manipulace s některými nástroji
- poslech hudebních skladeb a písní
- hry na rýmy a hry se slovy, na asociace
- výroba různých přáníček (vánoční, velikonoční Den Matek) a drobných dárků
- návštěva vánočního a velikonočního jarmarku (výstavy)
- vycházka s cílem navštívit vánočně vyzdobené město
- pomoc s jednoduchým úklidem okolí školy a třídy

Svět kolem nás

Umožnění dítěti podílet se na utváření společenské pohody, seznámení s nejbližším okolím, vlastním městem. Poznávání ostatních národů a kultur. Uvádění dítěte do společenství ostatních lidí.

Očekávané výstupy

Dítě

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno
- učí se nová slova a aktivně je používá
- popíše situaci
- pozná některá písmena a číslice, popř. slova
- pozná napsané své jméno
- projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, divadlo, film
- přemýšlí, vede jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádří
- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- vnímá, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívá zkušeností k učení
- chápe základní číselné a matematické pojmy
- chápe prostorové pojmy, orientuje se v prostoru a rovině
- je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- chápe, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, respektive osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- vnímá, co si druhý přeje či potřebuje, vychází mu vstříc (chová se citlivě a ohleduplně k slabšímu, má ohled na druhého a soucítí s ním, nabídne mu pomoc)
- porozumí běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vyjednává s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluví se na společném řešení
- utvoří si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chová
- zachází šetrně s penězi

- chová se zdvořile, přistupuje k druhým lidem, dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, váží si jejich práce a úsilí
- orientuje se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- osvojí si poznatky o okolním prostředí, které mu jsou blízké, pro něj smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné, využitelné pro další učení a praxi
- má povědomí o širším společenském, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí (má povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru...)
- všimá si změn a dění v nejbližším okolí

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k funkcím úmyslným
- vytváření základů pro práci s informacemi
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, citění a prožívání

Dítě a ten druhý

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopností projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvoření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, kultuře a umění

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Podtémata

Město, ve kterém žijeme

Moravský kras

Týden s knížkou

Z pohádky do pohádky

Moje rodina

Povolání a zaměstnání

Půjdeme k zápisu

Barvy kolem nás

Těšíme se do 1. třídy

Hurá, prázdniny

Vzdělávací nabídka

- hry a praktické činnosti procvičující orientaci v prostoru
- vycházky s cílem poznávání okolí bydliště, poznávací hry (šipkovaná apod.)
- exkurze do obchodů, knihovny
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě x rodiče).
- hry na téma rodina, přátelství.
- prohlížení rodinných fotografií.
- zábavné aktivity s interaktivní tabulí
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije (rodina, funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině)
- prohlížení a „čtení“ knížek
- seznámení s blanenskými pověstmi – poslech, výtvarné ztvárnění, převyprávění
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo vidělo
- naše město a městská část – obrázky, fotografie, kronika – (prohlížení, pozorování, porovnávání, co se změnilo)
- sledování událostí v městské části, účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije i které je mu vzdálené
- hry a praktické činnosti s mapami, glóblem, atlasy

- různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující se dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí (hry na řemesla, stavebnice...)
- návštěva vyučování v 1. třídě

6. 3 Klíčové kompetence

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za *klíčové* považovány tyto *kompetence*:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

1. kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohemu naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

2. kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. činnostní a občanské kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

7. Evaluační systém a diagnostika dítěte

7. 1 Naplňování cílů programu

Tato oblast by měla ověřit naplňování záměrů a cílů stanovených v ŠVP, zda nastavený obsah odpovídá těmto cílům a také podmínkám školy. Zda tyto cíle odpovídají dalšímu vzdělávání v 1. třídě. Počítáme tedy i s konzultacemi pedagoga s vyučujícími 1. stupně, především s pedagogy 1. třídy. Během celého roku probíhá úzká spolupráce se Školním poradenským pracovištěm - především se školní psycholožkou a školní speciální pedagožkou.

Naplňování cílů programu	
Cíl	Zajistit korespondování cílů a vzdělávacího obsahu. Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů, stanovit případná opatření do další tematické oblasti.
Časový harmonogram	Čtvrtletně
Metody a formy	Analýza třídní dokumentace Porovnávání výsledků s plánovanými cíli
Nástroje	Pedagogické porady Metodická zařízení učitelů 1. stupně – konzultace učitele přípravné třídy a pedagogů 1. st. – zápis z metodického zařízení Konzultace s pedagogy 1. třídy – ústně Vzájemné hospitace pedagogů 1. Třídy a přípravné třídy Výroční zpráva školy – závěrečné zhodnocení činnosti přípravné třídy
Kdo	Pedagog, pedagogové 1. stupně, zástupce ředitele

7. 2 Podmínky vzdělávání

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP. Sleduje se i plnění záměrů souvisejících s podmínkami vzdělávání. Tato činnost se týká jednak personálního zabezpečení vzdělávání, jednak podmínek věcných životosprávy, psychosociálních podmínek a organizace chodu celé přípravné třídy. Dalším z cílů je hodnocení spolupráce s rodiči. Jde o vyhodnocení spolupráce se zákonnými zástupci dětí. Cílem je jejich postupné zapojování do spolupráce s učitelem, podněcování jejich zájmu o vzdělávací pokroky svých dětí. Výsledky evaluace by měly vést ke stanovení závěrů pro další období a zlepšování podmínek vzdělávání, odhalování rizik a slabých stránek. Na činnosti se podílí jednak pedagog, jednak vedení školy.

Podmínky věcné	
Cíl	Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP - vybavení třídy – nábytek, hračky, stavebnice a ostatní pomůcky
Časový harmonogram	1 x ročně
Metody a formy	Analýza současného stavu Diskuse v pedagogickém kolektivu
Nástroje	Pedagogické porady Porady vedení Metodické zařízení 1. stupně
Kdo	Pedagog, ředitel, zástupce ředitele, pedagogové 1. stupně

Podmínky psychosociální, životosprávy, organizace chodu	
Cíl	Zhodnotit zda práce a organizace chodu v přípravné třídě odpovídá věkové kategorii dětí, zda jsou dodržovány zásady životosprávy, zda výuka probíhá v motivujícím prostředí, zda nedochází k přetěžování dětí a jejich nadměrné zátěži.
Časový harmonogram	čtvrtletně
Metody a formy	Hospitace v přípravné třídě Rozhovor Třídní schůzky Dotazník
Nástroje	Zápis z hospitace Zápisy z třídních schůzek
Kdo	Pedagog, asistent pedagoga, zástupce ředitele

Podmínky personální	
Cíl	Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů ŠVP, kvalifikovanost pedagoga a naplnění záměru dalšího vzdělávání pedagoga.
Časový harmonogram	1 x ročně
Metody a formy	Záznam z hospitace Rozhovor nad záznamem Kontrola osvědčení
Nástroje	Průběžné vzdělávání pedagogického pracovníka Hospitace
Kdo	Zástupce ředitele

Spolupráce s rodiči	
Cíl	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP
Časový harmonogram	čtvrtletně
Metody a formy	Rozhovory Konzultace Analýza dotazníků
Nástroje	Třídní schůzky Konzultační hodiny Fotodokumentace a zprávy na webové stránky školy Dny otevřených dveří Dotazník
Kdo	Pedagog, asistent pedagoga

7.3 Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování tematických oblastí)

Evaluace v této oblasti by měla zhodnotit zpracování a realizaci podtémat, jejich provázanost s dílčími cíli, očekávanými výstupy. Soulad těchto dílčích cílů s RVP. Týká se také toho, jak se daří dané dílčí cíle naplňovat, zda daná témata vychází z aktuální situace, zda reflektují okolnosti přiměřené věku a schopnostem dětí.

Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání	
Cíl	Provázanost podtémat tematických oblastí s dílčími cíli a očekávanými výstupy
Časový harmonogram	měsíčně
Metody a formy	Analýza třídní dokumentace Porovnávání podtémat s dílčími cíli
Nástroje	Třídní kniha Poznámky pedagoga v měsíčních plánech
Kdo	Pedagog

7.4 Práce pedagoga

Cílem je hodnocení činnosti pedagoga vzhledem k naplňování cílů ŠVP, jeho přístup ke skupině dětí, vedení pedagogické dokumentace a jeho spolupráce s rodiči. Součástí je i sebereflexe pedagoga. Pedagog toto své sebehodnocení pak využívá k úpravě tematického obsahu. Sleduje i záznamové archy dětí a na základě této analýzy upravuje další vzdělávací nabídku.

Práce pedagoga	
Cíl	Hodnocení činnosti pedagoga v přípravné třídě vzhledem k naplňování cílů ŠVP
Časový harmonogram	1x za pololetí
Metody a formy	Hospitace Pozorování Analýza dokumentace Kontrola třídy
Nástroje	Záznam z hospitace Pedagogické porady
Kdo	Zástupce ředitele

Sebereflexe pedagoga	
Cíl	Sebehodnocení pedagogické práce vzhledem k naplňování cílů ŠVP.
Časový harmonogram	1 x měsíčně
Metody a formy	Analýza současného stavu Pozorování Hodnocení naplňování cílů Analýza vzdělávacích pokroků žáků
Nástroje	Pedagogická dokumentace Portfolio žáka Tematický plán
Kdo	Pedagog

7. 5 Autoevaluace dětí

V běžném životě každý jedinec využívá zpětné vazby, které se mu z okolí dostává, vyhodnocuje situace, ve kterých se ocitá, a podle toho jedná. Vyhodnocování je tedy běžnou součástí života, tudíž i běžnou součástí práce v přípravné třídě. Naším cílem je, aby přispívalo k seberozvoji dítěte ve všech oblastech jeho vývoje a jeho začlenění do kolektivu přípravné třídy.

Sebereflexe dítěte	
Cíl	Sebehodnocení dětí vzhledem k naplňování cílů ŠVP.
Časový harmonogram	1 x denně ústně / 1 x týdně graficky
Metody a formy	Rozhovor s pedagogem Řízená diskuze se spolužáky Autoevaluační záznamový arch (1x týdně)
Nástroje	Portfolio žáka Tematický plán
Kdo	Žák

7. 6 Diagnostika rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě ZŠ

Vzdělávání dětí je založeno na individuální práci s každým dítětem. Je třeba dbát, aby hodnocení nebylo zaměřeno na srovnávání dětí, ale soustředilo se výhradně na individuální pokroky každého z nich a sloužilo tak k tomu, aby pedagog zajistil jejich optimální výchovu a vzdělávání. Konkrétní vzdělávací potřeby každého dítěte určí školské poradenské zařízení na základě vyšetření.

Na úrovni školy pak dochází ke vstupní diagnostice každého dítěte ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm. Vstupní diagnostika je provedena po adaptaci dítěte pomocí testu Diagnostika školní připravenosti. V květnu pak probíhá diagnostika výstupní podle stejného testu. Výsledky obou diagnostik jsou zpracovány do zprávy, jejíž součástí je přehledná tabulka jednotlivých oblastí. Tato zpráva je poskytnuta budoucímu pedagogovi 1. ročníku.

Děti jsou pak pravidelně a systematicky pedagogicky diagnostikovány tak, aby pedagog mohl sledovat vzdělávací pokroky dítěte, ověřit v jaké míře si dítě osvojuje sledované dovednosti. Na základě těchto průběžných diagnostik může učitel přizpůsobit individuální vzdělávací nabídku.

Důležitým zdrojem informací je i portfolio dítěte. Je založeno při vstupu dítěte do přípravné třídy. Jeho obsah není nějak závazný. Obsahuje přehled o rozvoji dítěte, vybrané dětské práce, které dokumentují rozvoj dítěte a jeho pokrok v učení.

Diagnostiky i ostatní materiály pak slouží jako podklady pro zpracování Závěrečné zprávy o průběhu školní přípravy, kterou vypracuje pedagog přípravné třídy. Tato zpráva je součástí dokumentace školy. V této zprávě se hodnotí především, jakých výsledků během vzdělávání bylo dosaženo.

Zákonní zástupci jsou s výsledky vzdělávání jejich dětí pravidelně seznamováni i na školních schůzkách a při konzultacích. Na závěr školního roku jsou seznámeni se Závěrečnou zprávou o průběhu školní přípravy. Tato zpráva je též poskytnuta pedagogovi 1. ročníku.

Test Diagnostika školní připravenosti	
Cíl	Zjištění aktuálního stavu jednotlivých vývojových oblastech dítěte
Časový harmonogram	Vstupní – po adaptaci (září/říjen) Výstupní - květen
Metody a formy	Rozhovor Pozorování Standardizovaný test
Nástroje	Záznamový arch
Kdo	Školní psychologka, školní speciální pedagožka

Pedagogická diagnostika	
Cíl	Vytvořit přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte
Časový harmonogram	Průběžně během celého roku Závěrečná zpráva - červen
Metody a formy	Rozhovory Pozorování Rozbor prací žáků
Nástroje	Záznamový arch Portfolio Konzultace s rodiči Pedagogické porady
Kdo	Pedagog, příp. asistent pedagoga

V Blansku dne

Mgr. Josef Škvařil

ředitel školy